

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102454

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мелькін Василь Володимирович

2. Melkin Vasyl Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 20.02.22

Назва наукової спеціальності: Військова історія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2020

Спеціальність за освітою: Організація технічного забезпечення Сухопутних військ

Місце роботи здобувача: Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України

Код за ЄДРПОУ: 24272911

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, 28, м. Київ, 03049, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.051.25

Повне найменування юридичної особи: Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Код за ЄДРПОУ: 08410370

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 32, м. Львів, Львівська обл., 79012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України

Код за ЄДРПОУ: 24272911

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, 28, м. Київ, 03049, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 78.25.05.15, 78.09.23

Тема дисертації:

1. Розвиток засобів індивідуального броньового захисту військовослужбовців Збройних Сил України в 1991–2018 роках.
2. Development of means of individual armor protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine in 1991–2018.

Реферат:

1. У дисертації на основі вивчення праць, зарубіжних та українських дослідників, архівних та опублікованих доку-ментів, енциклопедичних і довідкових видань, монографій, підручників і посібників, науково-популярної літератури та інших джерел розкрито стан наукової розробленості теми, досліджено процес створення і розвитку засобів індивідуального броньового захисту військовослужбовців Збройних Сил України в 1991–2018 роках. Проаналізувавши праці за обраною темою, автором встановлено, що до цього часу відсутній комплексний аналіз процесу створення і розвитку засобів індивідуального броне-захисту військовослужбовців Збройних Сил України у 1991–2018 роках. Практично не досліджений цей процес у період проведення антитерористичної операції на Сході України. Автор розкрив процес створення і розвитку

броньових матеріалів, а також основних засобів індивідуального бронезахисту в Україні в 1991–2018 роках. У межах дослідження запропоновано авторську періодизацію процесу розвитку засобів індивідуального бронезахисту, зокрема встановлено два періоди: перший – з 1991 по 2014 роки – до початку АТО; другий – з 2014 по 2018 роки і закінчується завершенням АТО і переходом до операції Об'єднаних сил. У її межах визначено загальний алгоритм процесу розвитку бронезахисту і бронешоломів. Визначено та проаналізовано фактори, під впливом яких створювалися та розвивалися засоби індивідуального бронезахисту. До них належать: історичний досвід, фінансово-економічні умови та науково-технічний прогрес. Встановлено ступінь впливу кожного з цих факторів на розвиток засобів індивідуального бронезахисту і забезпечення ними підрозділів Збройних Сил України, що брали участь в АТО. Історичний досвід, на думку автора, є базовим у розвитку ЗІБЗ, а науково-технічний прогрес створював наукову основу їх розвитку. Разом вони сприяли створенню і розвитку засобів індивідуального бронезахисту в Україні. Фінансово-економічні умови, що склалися в країні напередодні і в ході АТО, навпаки гальмували цей процес. Розкрито процес розвитку вітчизняних засобів індивідуального броньового захисту в кожному із зазначених періодів. Встановлено, що до 2002 року засоби індивідуального бронезахисту в Україні практично не створювали, а удосконалювали тільки старі, ще радянського виробництва. З 2002 року в Україні започаткували виробництво бронезахисту типу “Корсар”, розробленого ТОВ “НВП “Темп-3000”. Проте, на забезпечення підрозділів Збройних Сил України вони стали надходити лише після початку АТО. В ході АТО були розроблені й освоєні виробництвом сучасні бронезахисти “Корсар” різних модифікацій, зокрема “МЗсм”, “МЗмк”, “МЗмп” та ін., а також бронешоломи “Каска-1М” типів “F” і “С” та “Тор-Д”. Здійснено порівняння характеристик українського бронешолома “Каска-1М”, російського “Маска-1Р” і “Полімерного шолома”, а також швейцарського “Kevlar H-Shell”. Визначено загальний алгоритм процесу розвитку ЗІБЗ у межах дослідження (за роками). Встановлено, що їх тактико-технічні характеристики не поступалися кращим світовим зразкам. У дисертації здійснено класифікацію засобів індивідуального броньового захисту і на основі їх тактичного призначення запропоновано авторське визначення понять “бронезахист” і “бронешолом”. З'ясовано значення української промисловості у створенні та розвитку засобів індивідуального броньового захисту і роль безпосередніх науково-випробувальних установ у їх розвитку та вдосконаленні. Виявлено тенденції розвитку засобів індивідуального броньового захисту у визначених хронологічних межах і сформульовано рекомендації щодо впровадження результатів дослідження в інтересах Збройних Сил України.

2. The dissertation based on the study of works by foreign and Ukrainian researchers, archival and published documents, encyclopedic and reference publications, monographs, textbooks and manuals, popular science literature and other sources reveals the state of scientific development of the topic, the process of creating and developing of individual armor protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine in 1991–2018. After analyzing the works on the chosen topic, the author found that there is still no comprehensive analysis of the process of creation and development of individual armor protection of servicemen of the Armed Forces of Ukraine in 1991–2018. This process was practically not studied during the anti-terrorist operation in eastern Ukraine. The author revealed the process of creation and development of armor materials, as well as the basic means of individual armor protection in Ukraine in 1991–2018. Within the limits of research, the author's periodization of process of development of means of individual armor protection is offered, in particular two periods are established: the first – from 1991 to 2014 – before the beginning of anti-terrorist operation; the second – from 2014 to 2018 and ends with the completion of the anti-terrorist operation and the transition to a Joint Forces operation. Within its limits the general algorithm of process of development of bulletproof vests and helmets is developed. The factors under the influence of which the means of individual armor protection were created and developed were determined and analyzed. These include: historical experience, financial and economic conditions and scientific and technological progress. The degree of influence of each of these factors on the development of individual armor protection and their provision to units of the Armed Forces of Ukraine that participated in the anti-terrorist operation has been established. Historical experience, according to the author, is basic in the development of MIAP (means of individual armor protection), and scientific and technological progress has created a scientific basis for their development. Together, they contributed to the creation and development of individual

armor in Ukraine. The financial and economic conditions that prevailed in the country on the eve of and during the anti-terrorist operation, on the contrary, slowed down this process. The process of development of domestic means of individual armor protection in each of these periods is revealed. It is established that until 2002, individual armor in Ukraine was practically not created, but only old, still Soviet-made ones were improved. Since 2002, Ukraine has started production of bulletproof vests "Corsair" type, developed by Ltd. RPE "Temp-3000". However, they began to be provided to the units of the Armed Forces of Ukraine only after the beginning of the anti-terrorist operation. During the anti-terrorist operation were developed and mastered the production of modern bulletproof vests "Corsair" of various modifications, including "M3sm", "M3mk", "M3mp", etc. as well as helmets "Kaska-1M" types "F" and "C" and "Thor-D". A comparison of the characteristics of the Ukrainian helmet "Helmet-1M", Russian "Mask-1R" and "Polymer Helmet", as well as the Swiss "Kevlar X-Shell" conducted. The general algorithm of the process of MIAP development within the research (by years) is developed. It is established that their tactical and technical characteristics were not inferior to the best world models. In the dissertation the classification of means of individual armor protection is carried out and on the basis of their tactical purpose the author's definition of concepts "bulletproof vest" and "bulletproof helmet" is offered. The importance of Ukrainian industry in the creation and development of individual armor and the role of direct research and development institutions in their development and improvement is clarified. Trends in the development of personal armor protection within certain chronological limits are identified and recommendations for the implementation of research results in the interests of the Armed Forces of Ukraine are formulated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсаренко Андрій Віталійович
2. Sliusarenko Andrii

Кваліфікація: д. і. н., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левик Богдан Степанович

2. Levyk Bohdan

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Печенюк Ігор Степанович

2. Pecheniuk Ihor

Кваліфікація: к. і. н., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

